A°. 1858. N°. 290.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

WOENSDAG 8 DECEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 6 december.

De reeds hoofdzakelijk vermelde proclamatie der Koningin in Rade, aan de Vorsten, opperhoofden en bevolkingen van Indië, luidt woordelijk dus:

„*Victoria*, door Gods genade Koningin van het Vereenigd Koningrijk van Groot Brittanje en Ierland, en van al de Volkplantingen en onderhoorigheden van dat Rijk in Europa, Azië, Afrika, Amerika en Australië; beschermster van het Geloof.

„Overwegende dat Wij, om verschillende gewigtige redenen, naar den raad en met toestemming der Lords en Gemeenten, in Parlement vereenigd, besloten hebben het bewind op Ons te nemen der Landen tot hiertoe voor Ons door de achtingwaardige Indische Maatschappij beheerd; zoo doen Wij bij deze tegenwoordige te weten, dat Wij, naar den raad en met toestemming van het Parlement, gezegd bewind op Ons hebben genomen, en Wij bevelen al onze onderdanen in de genoemde bezittingen Ons en onze Opvolgers getrouw te zijn, en zich aan het gezag dergenen te onderwerpen welke wij met het beheer der genoemde bezittingen, in Onzen naam en voor Ons, belasten zullen.

„Vol vertrouwen stellende in de getrouwheid, bekwaamheid en kunde van onzen zeer waardigen en zeer beminden neef en raadsman, *Charles John*, burggraaf *Canning*, benoemen wij hem tot Gouverneur-Generaal in onze genoemde bezittingen, en belasten hem met het bewind der Regering aldaar in Onzen naam, volgens de bevelen en voorschriften welke hem door een onzer voornaamste secretarissen van Staat zullen worden overgemaakt.

„Wij bevestigen in hunne burgerlijke en militaire ambten alle personen die thans in de dienst der achtingwaardige Indische Compagnie staan; maar zij moeten aan de wetten en reglementen die aangenomen zullen worden onderworpen zijn.

„Wij doen aan al de inlandsche Vorsten te weten dat al de verdragen die tusschen hen en de Indische Compagnie gesloten zijn door Ons goedgekeurd en gemoedelijk zullen geëerbiedigd worden, en Wij vertrouwen dat zij van hunne zijde insgelijks zullen worden geëerbiedigd.

„Wij begeeren geenerlei vermeerdering van Onze tegenwoordige bezittingen. Wij zullen geenerlei aanval op Onze bezittingen of op Onze regten dulden, maar Wij zullen er ook geen tegen de bezittingen of regten van anderen toelaten. Wij zullen de regten, de eer en waardigheid der inlandsche Vorsten even als Onze eigene eerbiedigen, en Wij verlangen dat zij evenzeer als Onze eigene onderdanen de welvaart en den maatschappelijken vooruitgang genieten, welke alleen door den vrede en een goed bewind verkregen kunnen worden.

„Wij achten Ons jegens de inboorlingen Onzer bezittingen in Indië door dezelfde verpligtingen verbonden, als Wij jegens Onze overige onderdanen hebben, en deze pligten willen Wij, onder den Goddelijken zegen, getrouwelijk en gemoedelijk vervullen.

„Ofschoon vastelijk overtuigd van de waarheid des Christendoms, verklaren Wij noch het regt te hebben noch den wensch te voeden om iemand Onzer onderdanen Onze overtuiging op te dringen.

„Wij kennen en eerbiedigen de gevoelens van gehechtheid, waarmede de inboorlingen van Indië de gronden beschouwen welke zij van hunne voorvaderen hebben geërfd, en Wij wenschen hen in al hunne op die gronden betrekkelijke regten te handhaven, maar onder voorwaarde dat zij aan de billijke eischen van den Staat voldoen. En Wij bevelen dat men algemeen, bij het maken en toepassen der wet, de aloude regten en gebruiken van Indië eerbiedige. Wij verklaren het Onzen wil en Onze begeerte te zijn, dat niemand uit hoofde van zijn godsdienstig geloof of zijne eeredienst óf begunstigd óf bemoeijelijkt worde, en dat allen de gelijke en onpartijdige bescherming der wet genieten. En Wij bevelen stiptelijk al degenen die gezag uitoefenen zich niet met het godsdienstig geloof of de eeredienst Onzer onderdanen in te laten, op straffe Onzer hooge ongenade.

„Wij verklaren dat, zooveel mogelijk, al Onze onderdanen, welke ook hun ras of hun geloof zijn moge, vrijelijk en onpartijdig tot het bekleeden van alle plaatsen in Onze dienst zullen worden toegelaten, tot vervulling van welke zij door hunne opvoeding, hun talent en hunne eerlijkheid in staat zijn.

„Wij betreuren het ongeluk en de ellende waarin Indië door eerzuchtige menschen gedompeld is, die hunne landgenooten door valsche geruchten misleid en hen tot den opstand aangehitst hebben. Onze magt is door het beteugelen van dien opstand gebleken. En Wij wenschen Onze goedertierenheid te doen blijken door vergiffenis aan diegenen te schenken, welke alzoo misleid zijn en tot hunnen pligt wenschen terug te keeren.

„Reeds heeft in ééne provincie, ten einde bloedvergieting voor te komen en de bevrediging van Indië te verhaasten, Onze Onderkoning en Gouverneur-Generaal, op zekere voorwaarden, vergiffenis aangeboden aan de groote meerderheid dergenen, welke tijdens den opstand zich aan misdrijven tegen Onze Regering hebben schuldig gemaakt, en hij heeft de straf doen afkondigen welke diegenen zal worden opgelegd, wier misdrijven niet vergeven kunnen worden. Wij bevestigen en bekrachtigen de genoemde handelingen van Onzen Onderkoning en Gouverneur-Generaal, en Wij verkondigen bovendien hetgeen volgt:

„Onze goedertierenheid zal aan al de opstandelingen worden betoond, uitgezonderd aan diegenen van welke bewezen kan worden dat zij werkzaam deel aan het ombrengen van Engelsche onderdanen genomen hebben. Ten hunnen opzigte laat de regtvaardigheid geene genade toe. Aan diegenen welke vrijwillig bescherming aan de moordenaars verleend hebben, wetende dat zij moordenaars waren, of die de hoofden of aanvoerders van den opstand geweest zijn, kan alleen het leven gewaarborgd worden; maar men zal hunne straf bepalen na onderzoek der omstandigheden welke hen tot den opstand hebben genoopt, en groote inschikkelijkheid zal jegens diegenen betoond worden wier misdrijven schijnen ontstaan te zijn uit een ligtgeloovig vertrouwen in de door zelfzuchtige menschen verspreide geruchten. — Aan al degenen die tegen de Regering in de wapenen staan beloven Wij vergiffenis, kwijtschelding en vergetelheid hunner misdrijven jegens Ons, Onze Kroon en Onze waardigheid, mits zij naar hunne haardsteden terugkeeren en hunnen vreedzamen arbeid hervatten. Het is onze Koninklijke wil dat deze genade en kwijtschelding aan al degenen verleend worden die deze voorwaarden vóór den 1 januarij aanstaande zullen aannemen.

„Als, door den Goddelijken zegen, de rust hersteld zal zijn, is het Onze levendige begeerte de nijverheid in Indië aan te moedigen, openbare werken te ondernemen en het bewind ten voordeele van al Onze onderdanen te voeren; hunne welvaart zal onze kracht, hunne tevredenheid onze veiligheid, hunne erkentelijkheid onze belooning uitmaken. Wij bidden God u en uwe dienaren de vervulling van Onze gebeden voor het welzijn van Ons Volk te willen verleenen."

— De Associatie voor de Parlementaire hervorming te Birmingham heeft de hoofdpunten van een adres vastgesteld, hetwelk zij voornemens is aan alle soortgelijke Vereenigingen in het Koningrijk toe te zenden. Daarin wordt gezegd dat de mannen van alle nuanceringen in de liberale denkwijze, uit welke de Associatie bestaat, overeengekomen zijn alle nevenpunten van verschil ter zijde te stellen, ten einde gezamenlijk naar hetzelfde doel te streven, het verkrijgen der drie volgende hervormingen namelijk: eene aanzienlijke uitbreiding van het stemregt, de stemming bij balotage en eene meer gelijkmatige verhouding tusschen de leden der Vertegenwoordiging en de bevolking.

— De stoomboot *Asia* is gisteren te Liverpool gearriveerd, met berigten uit New-York van den 24 november. De weigering om de *Alice Painter*, die de volgelingen van *Walker* naar Nicaragua moest overbrengen, Mobile te doen verlaten, had te New-York groote beweging veroorzaakt. De vrienden van *Walker* meenden dat de generaal reeds naar Nicaragua onder weg was. — De te New York aanwezige Israëlieten zouden eerlang aldaar eene vergadering houden, om tegen het ontvoeren van den jongen *Mortara* te protesteren.

— De *Tamar* brengt berigten uit Brazilië tot 9 november aan. Men sprak te Rio-Janeiro nog altijd van eene Kabinetsverwisseling. Het Hippodrôme aldaar was door de misnoegde toeschouwers in brand gestoken. De senateur *M. F. de Sonza Mello* is, in weerwil van den tegenstand der ministers *Souza Franco* en *Coelho*, tot president te Pernambucq benoemd. — De Engelsche ingenieur, met de eerste sectie van den spoorweg van *Pedro II* belast, heeft geweigerd den tak van Quicimados naar Belem aan de maatschappij op te leveren, zoo lang de rekeningen niet geheel vereffend waren. Naardien de maatschappij volheid is er een gevecht aan het station te Belem ontstaan, waarin de politie zich heeft moeten mengen. Nadat de ingenieur de brug afgesneden en de Engelsche vlag geheschen had, gaf de Braziliaansche Regering last om den weg aan de maatschappij op te leveren, waarna de ingenieur zulks aan de Regering zelve gedaan en de opening den 8 november plaats gehad heeft.

PARIJS den 6 december.

Gisteren zijn de Keizer, de Keizerin en de Keizerlijke Prins van Compiègne te Parijs teruggekeerd. Verscheiden maarschalken, de Ministers, de prefect der Seine en die van politie, benevens de directeuren der Noorderspoorwegmaatschappij, wachtten hunne aankomst aan het station af. Een bataillon grenadiers der garde en een detachement van het 8ste regement infanterie vormden de eerewacht, het eerste kurassiers-eskadron der garde het escorte. Al deze troepen stonden onder de bevelen van den generaal *Sanmain*.

— De *Moniteur de la Flotte* meldt, dat de terdoodbrenging van den Spaanschen zendeling, *Fr. Melchior*, in de eerste week der maand augustus te Nam-Dink had plaats gehad, waar hem het hoofd werd afgeslagen, dat daarna tentoongesteld werd, terwijl zijn hart en de overige deelen zijns ligchaams in andere deelen van het Rijk van Tongking tentoongesteld werden. Pater *Galy*, die dit berigt naar Macao overbragt, gelukte het te ontvlugten. Kort vóór diens vertrek in een visschersvaartuig had men ook twee Fransche zendelingen in Oost-Tongking gevat; de overige Europesche zendelingen met den Apostolischen vicaris gelukte het in de bosschen te ontvlugten. Het hevigste woedde echter de vervolging in het centrum der missie, waar volgens tijdingen, welke den 24 september te Macao aankwamen, ongeveer 7000 Christenen de slagtoffers der wreedheid van de grootmandarijnen zouden geworden zijn. Onder de teregtgestelden bevinden zich twee priesters uit de provincie Ocana.

(Per Telegraaf.)

HANNOVER den 7 december.

De Tweede Kamer heeft gisteren met 44 tegen 16 stemmen het wetsontwerp verworpen tot verhooging der inkomsten-belasting.

MARSEILLE den 7 december.

Brieven uit Napels van den 2 dezer houden in, dat bij Koninklijk besluit de verkoop is geschorst van de goederen der bij verstek veroordeelde geëmigreerden, die sedert vijf jaren niet voor de regtbanken zijn verschenen om tegen hunne veroordeeling op te komen.

De concessionaris van den spoorweg van Tarente heeft een proces tegen den Staat ingesteld.

MADRID den 5 december.

De commissie uit den Senaat, belast met het ontwerpen van een adres in antwoord op de troonrede, is van gevoelen, dat die rede de uitdrukking niet is van de eenparige meening der leden van het Kabinet.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 7 december.

Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje zijn heden morgen ten 5 ure met een extra spoortrein uit deze residentie naar het Loo vertrokken, doch zullen aldaar slechts eene week verblijven.

Gisteren heeft er bij Z. K. H. den Prins van Oranje een groot diner plaats gehad.

ROTTERDAM den 7 december.

De vergadering van den Gemeenteraad alhier op aanstaanden donderdag den 9 dezer zal *niet*, zoo als bereids gemeld is, ten 2½ ure, maar ten 1½ ure een aanvang nemen.

Wij vernemen dat aan de volgende generaals, hoofd- en verdere officieren, magtiging is verleend om, overeenkomstig het bepaalde bij Koninklijk besluit van 19 nov. 1844, n.° 46, het cijfer in het daarbij bedoeld vroeger aan hen uitgereikt onderscheidingsteeken te doen verwisselen, als: dat van XL in XLV aan den generaal-majoor *J. W. Gruneboscb*; dat van XXXV in XL aan de generaals-majoor *M.* baron *van Geen*, *J. J. Demoulin* en *E. van Löbensels*; de kolonels *C. P. Winckel*, *J. F. Scharten*, en de luit.-kolonels *C. IJske*, *E. Mekern* en *P. Noot*; dat van XXX in XXXV aan den kolonel *J. J. Hinlopen*; de luit.-kolonels *D. W. F. Pichof*, *C. P. F. G. van Emden*, *L. Sweemer*, *A. H. Drijfhout van Hooff* en *P. H. van der Meulen*; de majoors *J. H. L. de Jongh*, *H. Benier*, *W. C. Weier*, *H. F. N. de Ronde*, *P. G. Callenfels*, *J. Burgers*, *J. C. Launspach*, *A. C. W. L J. F. Kellner* en *A. H. Lieshout*; de kapiteins *J. P. F. Francke*, *W. H. Köhler* en *A. E. André de la Porte*; benevens aan den officier van gezondheid 1ste kl. *G. W. van der Grijp*.

Bij Zr. Ms. besluit is aan mr. *W. P. Smits*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van plaatsvervangend kantonregter te Dordrecht.

Bij Zr. Ms. besluit van den 26 november ll., n.° 64, is de voor het loopend jaar toegestane som voor kosten der militaire onderwijzers bij ieder korps verhoogd, zullende die verhooging strekken tot aanschaffing van brandstoffen en verwarming der kamers in de kazernen.

Volgens opgaven van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen, over de maand november jl., op nieuwe rekening ontvangen aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en zegel een bedrag van *f* 26,745.65.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van maandag 6 december.*

De *Voorzitter* deelt mede dat zijn ingekomen onderscheidene adressen, die naar de commissie voor de verzoekschriften worden verzonden.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk V (*Binnenlandsche Zaken*) der Staatsbegrooting voor 1859 en wel over afdeeling VII (*Onderwijs*).

De heer *Blaupot ten Cate* maakt eene algemeene opmerking, welke alle scholen betreft, van de bewaarscholen af tot de Hoogescholen toe, namelijk dat de verbetering van het onderwijs zeer langzaam vooruitgaat. Eene spoedige wettelijke regeling van het middelbaar en hooger onderwijs is, gelijk algemeen erkend wordt, zeer wenschelijk en de spreker hoopt, dat de Regering de indiening niet zal achterlaten door de gedachte dat de ontwerpen in deze Zitting toch niet zouden kunnen worden afgehandeld. Vooral aan de wet op het middelbaar onderwijs is groote behoefte, waarbij de spreker de meening uit, dat de reorganisatie der Akademie te Delft veel te lang is uitgesteld. Op de geheele inrigting van het hooger onderwijs heeft hij veel aan te merken en hij zou schier in de verzoeking komen om hieromtrent partiële verbetering te vragen. Wat het lager onderwijs betreft, erkent hij dat reeds veel goeds is gedaan, maar hij moet toch

opmerken, dat het meeste van het personeel der onderwijzers zal afhangen, en in verband hiermede betreurt hij, dat wij in 1859 nog geene organisatie der Rijks kweekscholen te verwachten hebben. Eindelijk staat hij stil bij eene wettelijke regeling der kinderbewaarscholen, die zoo dringend verlangd wordt.

De heer *Hoekwater* erkent dat eene hervorming der Delftsche Akademie noodig is, maar merkt op, dat velen die Akademie tot een onderwerp van kritiek maken zonder geheel met de zaken bekend te zijn. Hij wil thans niet in eene behandeling van alle punten treden, anders zou er veel te zeggen zijn tot verdediging der schaduwzijde en er zou op vele gunstige resultaten kunnen worden gewezen. Maar over ééne zaak mag hij niet zwijgen, namelijk dat de klagten over de Delftsche Akademie zich in het voorloopig verslag ook tot de personen der leeraren uitstrekken, en het heeft hem ten hoogste verwonderd dat de Minister die beschuldiging onbeantwoord heeft gelaten; hij vraagt dus, of het den Minister bekend is, dat er aanleiding tot bedenkingen tegen de personen der leeraren bestaat, en dringt ten sterkste op eene voldoende verklaring aan ten aanzien van mannen die eene zoo eervolle plaats bekleeden en dergelijke beschuldigingen niet verdienen, òf dat de Minister er rond voor uitkome en dan krachtige maatregelen neme om aan het beweerde kwaad een einde te maken.

De heer *van Hoëvell* herhaalt zijne klagten betrekkelijk den ongunstigen toestand der Delftsche Akademie. Sedert jaren maakt eene hervorming dezer instelling een onderwerp uit van gemeenschappelijk overleg tusschen de Departementen van Kolonien en van Binnenlandsche Zaken. Van het tegenwoordig Ministerie, dat met blinkende letters in zijne vaan heeft geschreven: *gematigd liberaal*, hetwelk wel niet zal beteekenen: weinig liberaal, maar zuiver, echt liberaal, met gematigdheid en voorzigtigheid; van dit Ministerie, als het aan die vaan getrouw blijft, mag spoedig eene goede organisatie worden verwacht. De spreker werpt nu een blik op den toestand der Delftsche Akademie in hare verderfelijke werking tot Indië, en wijst daarna aan, wat er, zijns inziens, voorshands kan gedaan worden om dat kwaad weg te nemen. Eene eerste fout was, dat men hier in Nederland iets oprigtende vernietigde wat in Indië bestond; eene tweede, dat de Delftsche Akademie uit heterogene bestanddeelen is zamengesteld; eene derde, dat aan de Akademie een monopolie verbonden was, en eene vierde fout was het programma van de wetenschappen en hetgene verder van de jongelieden gevorderd werd voor het af te leggen examen, waarbij komt dat de inrigting van den aanvang af met gebrek aan geld heeft te worstelen gehad en daardoor ook steeds gebrekkig bleef, zoo als de ondervinding geleerd heeft. Door de wet zal eene hervorming der Delftsche Akademie tot stand moeten komen, maar voorshands kon het kwaad worden weggenomen door het monopolie op te heffen, door met de routine tevens het wetenschappelijk element te vereenigen en door de hulpmiddelen voor de studie van Staatswege gemakkelijk te maken.

De heer *van der Veen* wijst op het moeijelijke, om een geschikt personeel van onderwijzers, vooral van hulponderwijzers te bekomen, weshalve inzonderheid eene spoedige uitvoering der wet betrekkelijk de opleiding der onderwijzers noodig is. Is voorshands de regeling van dit punt zoo moeijelijk, dan had de Regering toch het bestaande kunnen verbeteren en uitbreiden, wat hij thans nog in overweging geeft. Eene ruimere bezoldiging der onderwijzers voorziet hij echter niet, omdat deze aan de gemeentebesturen is overgelaten en de bekostiging voor vele gemeenten, vooral ten platten lande, drukkend zal worden.

De heer *Zijlker* spreekt in denzelfden geest en verzoekt inlichtingen nopens den toestand van 's Rijks kweekschool te Haarlem.

De heer *van Voorthuysen* ondersteunt de wenschen van hen, die op eene regeling van het middelbaar en hooger onderwijs aandringen. Hij uit verder de verwachting op eene vrijgevige toepassing van art. 36 der onderwijswet van Regeringswege.

De heer *Wintgens* bespreekt de Delftsche Akademie; zijns inziens is die altoos stiefmoederlijk behandeld en was zij aan eene zware bestrijding zoowel in als buiten de Kamer blootgesteld, in weerwil waarvan zij is blijven bestaan, waaruit men mag afleiden dat die instelling noodig is. Hij beaamt dat veel te verbeteren is, maar verzoekt niet af te breken, maar het bestaande op te trekken en te herstellen wat noodig is, terwijl hij ook daarbij in het bijzonder aandringt op het behoud en de uitbreiding der Delftsche Akademie als polytechnische school.

De heer *Sloet tot Oldhuis* heeft de droevige ervaring bekomen, dat met de afschaffing der onderwijswet van 1806 Nederland de schoonste parel aan zijne kroon verloren heeft. De fout is daarin gelegen, dat bij de nieuwe wet het onderwijs is beschouwd als eene gemeentezaak, terwijl zij bij uitnemendheid is eene solidair nationale zaak, die de meest mogelijke aanspraak mag maken op de belangstelling van den wetgever.

De heer *Mackay* zal op dit oogenblik niet aandringen op de indiening eener voordragt tot regeling van het hooger onderwijs, maar wenscht toch aan te sporen tot de afscheiding van den leerstoel voor de Nederduitsche taal en de geschiedenis. Wat het lager onderwijs betreft, meent hij dat het gebrek aan uitbreiding van het lager onderwijs ruim zooveel aan de ouders als aan de onderwijzers te wijten is. Ten slotte zegt hij te vertrouwen, dat deze Regering de regten der bijzondere scholen getrouw zal handhaven.

De heer *Duymaer van Twist* kan zich vereenigen met de door den heer *van Hoëvell* geleverde schets van den toestand der Delftsche Akademie, maar is het niet eens met de door hem aangeprezen middelen van herstel.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* beantwoordt de verschillende sprekers. Ten aanzien van de ontwerpen van wet nopens het hooger en middelbaar onderwijs durft hij niet meer beloven dan is geschied; wel heeft hij zijne ambtenaren, die zich met het opstellen der ontwerpen belasten, maar de Minister moet toch zelf in de eerste plaats zich met den inhoud kunnen vereenigen en de redactie ter zijner verantwoording kunnen nemen; dikwerf gebeurt het, dat men het omtrent de beginselen eens is, maar toch de ontwerpen moet laten omwerken; hij gelooft dat men zal moeten toestemmen, dat het vervaardigen van wetsontwerpen eene moeijelijke zaak is; hij hoopt nog in den loop van dit Zittingjaar te zullen kunnen voordragen de ontwerpen nopens het middelbaar onderwijs en de bewaarscholen. Wat betreft de regeling van de zaak der kweekscholen vleit hij zich dat die regeling genoegzaam is voorbereid, dat zij nog in dit, of in het begin van het volgend jaar zal tot stand komen; overigens zal hij aan deskundige personen, die goed met de zaak bekend zijn, een bepaald onderzoek naar de bestaande kweekschool doen instellen; zoo lang geene nieuwe regeling zal hebben plaats gehad, moet die kweekschool in stand worden gehouden. Ten opzigte der aanmerking, dat er meer tot opleiding van onderwijzers kon zijn gedaan, zegt de Minister, dat juist op de begrooting voor 1859 de middelen zijn aangewezen, die daartoe kunnen strekken. Een der sprekers heeft zijne bevreemding kenbaar gemaakt, dat de Regering niet had wederlegd eenige aanmerkingen, die nopens de Delftsche Akademie in het midden waren gebragt; zulks is daaraan toe te schrijven, dat de Regering meende, dat dit opmerkingen waren waarop geen bepaald antwoord werd verlangd, maar zonder aarzeling verklaart hij, dat aan de bekwaamheid en den ijver van hoogleeraren dier instelling alle hulde moet worden toegebragt; overigens zal hij over de Delftsche Akademie niet uitweiden, omdat zijn ambtgenoot voor de Kolonien gereed is daarover te spreken. Het is der Regering niet gebleken, dat het noodig zij den post voor bijdragen aan gemeenten in de kosten voor het lager onderwijs te verhoogen. De klagten over de werking der wet op het lager onderwijs, door het geëerde lid uit Zwolle uiteen gezet, zullen door hem in overweging worden genomen, maar hij gelooft, dat de werking dier wet, welke pas is ingevoerd, eenigen tijd zal moeten worden nagegaan, alvorens men op eene wijziging dier wet kunne aandringen. Door den geëerden spreker uit Arnhem is gewag gemaakt van den leerstoel van de Akademie te Leyden; dat lid verlangde, dat de leerstoel voor de Nederlandsche taal en geschiedenis in tweeën werd gesplitst en dat er een afzonderlijk hoogleeraar voor de geschiedenis van het Vaderland zal worden aangesteld; dit is den Minister ook wenschelijk voorgekomen, maar hij is voor de verwezenlijking van dat denkbeeld teruggedeinsd, omdat daaruit eene verhooging van de begrooting zou ontstaan; hij heeft heeren curatoren daarover geraadpleegd en toen is het hem gebleken, dat de eerste en grootste behoefte bestond ten opzigte van de regtsgeleerde faculteit, waaromtrent men eene splitsing wilde doen plaats hebben; mogt evenwel een amendement in den geest van den bedoelden spreker worden aangeboden en mogt de Kamer den post verhoogen ten einde een afzonderlijken hoogleeraar te benoemen, dan zal hij zich daartegen niet verzetten. De Minister heeft, bij de uitvoering der wet op het lager onderwijs, van geene moeijelijkheden ten aanzien der bijzondere scholen vernomen en hij hoopt de wet in dat opzigt getrouw toe te passen.

De *Minister van Kolonien* zegt, dat de omstandigheid, dat de Minister van Kolonien kan geroepen worden bepaaldelijk bij het Vde hoofdstuk het woord te voeren, de stelling van den Minister niet volkomen normaal maakt. Hij treedt in eene vergelijking van de vorming der O. I. ambtenaren in het naburig Delft met de vorming van personen bij andere inrigtingen, waardoor deze een regt bekomen. In zooverre staan zij gelijk met de jongelingen die te Breda of te Willemsoord voor verschillende wapens worden opgeleid; die inrigtingen echter behooren uitsluitend tot een departement; de Delftsche Akademie evenwel staat onder twee departementen, eene vereeniging welke aan die onderneming immer heeft geschaad; het ware wenschelijk geweest, dat de instelling, aanvankelijk bestemd voor de vorming van burgerlijke ingenieurs, van den aanvang af, op de begrooting ware gebragt, maar hij wijst er op, dat de inrigting tot stand kwam in 1842, toen er andere behoeften bestonden, toen eene finantiële crisis heerschte, toen de koloniale bijdragen zeer karig en zelfs niet voldoende waren om het rentebedrag der O. I. schuld van *f* 9,800,000 te dekken. Hij betreurt het dat de Delftsche Akademie in den aanvang in moeijelijke omstandigheden heeft verkeerd, waardoor het nuttig doel van die instelling niet geheel werd bereikt; er heeft ten aanzien van die inrigting een zamenloop van ongunstige omstandigheden plaats gehad, die noodlottig daarop hebben gewerkt. Hij is het eens, dat de Delftsche Akademie hervorming behoeft en zelfs ook, dat het stelsel wegens de benoembaarheid tot een ambt in Indië hervorming vereischt; hij had gedacht, dat deze zaak bij het XIde hoofdstuk ware ter sprake gekomen; thans zal hij zich bepalen tot eenige hoofdtrekken der door sommige sprekers in het midden gebragte beschouwingen. Zoo heeft men beweerd, dat, tot de vaststelling van het besluit van 1842, vrije concurrentie bestond en dat ieder tot de hoogste betrekkingen in Indië kon benoemd worden; hij antwoordt hierop dat het stelsel van het radicaal der ambtenaren reeds veel vroeger in Indië werd toegepast; reeds vóór 1842 was het daar ingevoerd; tijdens het bestuur van den baron *van der Capellen* in 1822 was het er gevestigd; zelfs bestond er een instituut te Soerakarta, dat eenige geschikte ambtenaren heeft opgeleverd; dit wenscht hij te constateren, dat reeds vóór 1842 het stelsel van het radicaal voor de O I. ambtenaren bestond. Betrekkelijk enkele punten kan hij niet zoo geheel met den afgevaardigde uit Almelo instemmen; zoo moet hij verklaren, dat hem vele ambtenaren in Indië afkomstig van de Delftsche Akademie bekend zijn, die hun uitstekenden aanleg uitstekend hebben ontwikkeld; hij wil dit niet op allen toepassen, maar dikwerf was het ook met het oog op de personen eene onmogelijkheid. Het komt hem voor, dat art. 13 van het besluit van 1842 groot kwaad heeft te weeg gebragt. De vrees van onregtvaardig te handelen heeft doen besluiten om de vroeger aangestelde Indische ambtenaren te doen beschouwen alsof zij van een diploma van de Delftsche Akademie voorzien waren; daardoor hebben vele jongelieden op eens het radicaal verkregen om tot de hoogste ambten te kunnen opklimmen. Nu wil hij gaarne erkennen, dat men in het doel dat men zich voorstelde niet volkomen geslaagd is. Ook ontkent hij geenszins, dat verschillende belangrijke vakken nog niet in Delft worden gedoceerd, bijv.: de landbouwkunde, die niet verwaarloosd had mogen worden, evenmin het Indisch regt, maar aan den anderen kant wordt er ook goed onderwijs, bijv. in het Mahomedaansch regt, gegeven; het voornemen bestaat tot hervorming en verbetering der instelling. De spreker uit Almelo heeft zijne verwachting uitgedrukt, dat de hervorming nabij is, omdat hij deze in verband bragt met het programma van het Ministerie, dat zich gematigd-liberaal noemt; als de verwachtingen gegrond zijn op gematigdheid, dan zal de spreker zich zeer zeker niet vergissen, want daaraan zal de Minister trachten te voldoen, maar, wanneer de uitdrukking meer sloeg op het woord *liberaal*, dan moet de Minister doen opmerken, dat de geachte afgevaardigde uit Almelo niet zoolang op de hervorming had behoeven te wachten, want dat dan reeds 7 à 8 jaren geleden zijne wenschen bevredigd hadden kunnen worden. Het is echter eene ongelukkige omstandigheid, dat de Akademie te Delft eene partijquestie is geworden tusschen de voorstanders van de oude en nieuwe koloniale politiek. Laten wij toch het Staatsbelang aan de eene zijde en de regtvaardigheid aan den anderen kant op den voorgrond plaatsen, en laten wij de politiek er buiten laten. Wat eindelijk aangaat de denkbeelden door den spreker uit Almelo ontwikkeld, die van dadelijke toepassing zouden zijn, zal de Minister in geene bijzonderheden treden. Het onderwerp heeft hem ernstig bezig gehouden. Reeds had hij een ontwerp, in den geest van den spreker, in gereedheid gebragt, doch spoedig is het hem gebleken, dat het hier te zwak, dáár te streng was. Hij is een vijand van monopolie en privilegie en wenscht dit bij de nadere regeling in het oog te houden, maar hij zou het voorbarig achten nu reeds in verdere bijzonderheden te treden.

De heer *Stolte* wijst op verschillende misbruiken, welke het tegenwoordig stelsel heeft opgeleverd, en geeft de hoop te kennen, dat de thans gehouden redevoeringen mogen te weeg brengen, dat eindelijk verandering kome in de opleiding te Delft, maar vooral in het stelsel van het radicaal.

De voortzetting der discussie wordt daarna bepaald op den volgenden dag en de zitting gesloten.

Zitting van dingsdag 7 december.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1859 en wel over de afdeeling onderwijs.

De heer *van Hoëvell* vindt het zeer natuurlijk dat bij deze discussie de zaak der Delftsche Akademie is ter sprake gebragt. Wat de tegenwerping des Ministers betreft, dat de zaak onder een vorig liberaal Ministerie niet is geregeld, merkt hij op dat de toenmalige Minister van Kolonien alles behalve liberaal was, en hij hoopt dat hij thans op wat anders bouwen kan en dat hij niet *zulk* een liberaal Minister van Kolonien tegenover zich zal hebben. Hij bestrijdt vervolgens de verschillende beweringen van den heer *Wintgens* en anderen nopens de Delftsche Akademie. Ten slotte legt hij zijne blijdschap aan den dag over de rede des Ministers en uit den wensch, dat de voornemens des Ministers omtrent de Akademie de beste vruchten zullen opleveren.

De heer *Wintgens* blijft het onregtvaardig vinden de mislukking van zoo vele uit Indië afkomstige jongelingen aan de Delftsche Akademie aan het onderwijs aldaar toe te schrijven.

De heer *Thorbecke* vangt aan met een woord over de uitdrukking van den Minister van Kolonien, welke hij gaarne opneemt in dezelfde stemming waarmede hij, als lid der Kamer, met hem discussie heeft gevoerd. De uitdrukking, die hem verrastte, was, dat de Minister scheen te scheiden het woord *gematigd* van *liberaal*. De spreker is geen vriend van dergelijke algemeene benamingen, maar men kan soms genoodzaakt zijn voor misverstand te waken. Toen hij het eerst de uitdrukking gematigd liberaal hoorde, dacht hij aan hetgeen men noemt *half en half*, maar in dien zin kon het woord *gematigd-liberaal* niet door een Gouvernement en zeker niet door dit Gouvernement worden gebezigd. Hij herinnert zich als student in aanraking te zijn geweest met een jongman van meer dan gewonen aanleg, die veel deed aan de philosophie, die beweerde dat hij *Kant* beter kende dan anderen, maar dat hij het niet in alles met hem eens was. Hij noemde zich zelven *een halven Kantiaan*; de studenten noemden hem echter *een Kant manqué*. De uitdrukking liberaal heeft haren vasten maatstaf in de Grondwet; in dien zin staat zij gelijk met gematigd-constitutioneel en gematigd grondwettig. Hij herhaalt dat hij weinig hecht aan algemeene uitdrukkingen, maar in betrekking tot de soort van tegenstelling des Ministers wenscht hij alleen op te merken, dat vorige Gouvernementen (en hij spreekt van die na 1848) den naam van *liberaal* niet zoo bijzonder hebben aangenomen; dat er een was, dat door anderen zoo genoemd werd, en dat er waren die het zelve toeëigenden. Inderdaad liberaal is een oud schoon woord, dat veiliger is zich door anderen te laten toedienen, dan het zich zelven te geven. Het is een oud schoon woord, waarbij zich, vooral in dit Land, allen die het wel meenen met Grondwet en Koning, zullen ontmoeten. Omtrent de Delftsche Akademie zegt hij, dat de hoofdgedachte bij hare oprigting goed was: een eerste volksschool voor de nijverheid. Zij is echter ontaard in eene bekrompen speciale school voor sommige vakken van Staatsdienst. De bloei, zoo die bestaat, is te danken aan den dwang om daar het radicaal van ambtenaar te moeten halen. De fout is deze: dat men met de algemeene school verbonden heeft eene speciale school, die de algemeene overschaduwde.

De *Minister van Kolonien* constateert, dat hij gisteren niet over het woord *gematigd-liberaal* gesproken heeft. Zijn antwoord aan den heer *van Hoëvell* had geene andere strekking dan om aan te toonen, dat eene qualificatie als zoodanig geen vasten waarborg opleverde. Die spreker blijft dien waarborg aannemen, omdat hij vertrouwen in den Minister heeft. Z. Exc. neemt die verklaring gaarne aan; hij gelooft dat de spreker daarvan reeds een bewijs heeft gezien door het stellig antwoord van den Minister dat hij een warm voorstander is van een goed middelbaar onderwijs in Ned. Indie. In het voorbijgaan moet hij den heer *Wintgens* zeggen, dat het lager onderwijs in Indie thans aan veler verwachting beantwoordt. Hij zal thans afstappen van dit punt, zonder zich in de *Kant*sche wijsbegeerte te begeven, maar hij is overtuigd, dat hij daarbij zeker de minderheid zou hebben. Ten slotte neemt hij een paar aanmerkingen op, ten betooge dat het stelsel, om in Indie het radicaal van ambtenaar toe te kennen, tot veel moeijelijkheid aanleiding geeft.

De *Minister van Binnenl. Zaken* vereenigt zich ten volle met den zin der woorden *gematigd liberaal*, zoo als die door den heer *Thorbecke* is uitgelegd. Hij meent te kunnen zeggen, dat dit het gevoelen van het geheele

binet is. Hij is het ook eens, dat het Kabinet zich et zelf liberaal moet noemen, evenmin als het zich elf vaderlandslievend noemt, maar hij gelooft, dat dit abinet zich ook niet zelf liberaal genoemd heeft. De tdrukking *gematigd-liberaal* komt alleen voor in de rste rede bij de optreding van dit Ministerie, door den inister van Kolonien uitgesproken. Maar die uitdrukking niet te beschouwen als de benaming van het Kabinet, aar als de uitdrukking in een brief aan den Koning, e magtiging heeft gegeven, tot opneming daarvan in het rogramma.

De heer *van Hall* zegt den heer *Thorbecke* na, dat in ns Vaderland, wanneer er sprake is van liberalen, allen ie strekking hebben; hij verschilt echter eenigermate et de strekking der rede van dien spreker en heeft ok daarom den Minister van Binnenlandsche Zaken in ijn antwoord niet wel begrepen. De heer *Thorbecke* eide toch nooit de woorden *gematigd-liberaal* begrepen e hebben, maar de spreker ziet daarin eene tempering oor velen die te ver gaan of een verkeerd begrip hebben an hetgene liberaal is, en met verwondering hoorde ij den Minister van Binnenlandsche Zaken het denkbeeld an gematigd liberaal verwerpen.

De *Voorzitter* doet opmerken, dat thans de beraadslagingen over de Delftsche Akademie en geene politieke beschouwingen aan de orde van den dag zijn.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* ontkent, dat hij de woorden *gematigd liberaal* zou hebben verworpen. Hij heeft die beide woorden te gelijk gebezigd in den zin van *gematigd-constitutioneel*.

De heer *Thorbecke* wijst op het gezegde van den heer *van Hall*, dat deze steeds gewenscht heeft voor liberaal gehouden te worden. Hij heeft dit ook gedacht; of het hem echter gelukt is, is eene andere vraag. Gemelde spreker heeft het woord *liberaal* als eene gesteldheid van het gemoed doen voorkomen, maar in den geest zoo als het door hem (den spreker) en den Minister gebezigd is, was het ....

De *Voorzitter* herinnert dat thans aan de orde is de beraadslaging over het onderwijs.

De heer *Thorbecke* zegt, dat als eene zaak ter sprake wordt gebragt, men toch in de gelegenheid moet zijn te antwoorden.

De *Voorzitter* verzoekt den heer *Thorbecke*, om dan zijne rede zoo veel mogelijk met het punt aan de orde in verband te brengen.

De heer *Thorbecke* hervat, dat hij alleen heeft willen zeggen, dat van het woord liberaal, in politieken zin, een vaste maatstaf in de Grondwet moet worden gevonden.

De algemeene beraadslagingen over de afdeeling worden hierop gesloten.

[In het overige der zitting is hoofdstuk V afgehandeld en ten slotte met algemeene stemmen aangenomen. Art. 88 werd met *f* 1200 verhoogd, waardoor de gelegenheid werd geopend om twee gewone hoogleeraren in de regtsgeleerde faculteit te Leyden te benoemen.]

Vóór den aanvang van de beraadslagingen over het hoofdstuk der Staatsbegrooting, handelende over de buitenlandsche zaken, is aan de leden der Tweede Kamer een vlugschrift rondgedeeld, hetwelk, zoo al niet van de Regering van Hannover zelve afkomstig, dan toch blijkbaar onder haren invloed geschreven is. Het draagt tot titel: *Le droit de Stade et le Tijdschrift van Staathuishoudkunde en Statistiek. Traduit de l'Allemand; Hanovre* 1858. Als wij wel onderrigt zijn, dan bestaat bij den redacteur van dit bekende tijdschrift, den heer *Sloet tot Oldhuis*, het voornemen om in eene wederlegging van voornoemd vlugschrift te treden.

In antwoord op eene missive van een der provinciale directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, verzoekende met des Ministers welmeenen te worden bekend gemaakt omtrent de toepassing van het tarief van regten op den door rasping, drooging of persing *tot beestenvoeder bereiden afval van beetwortels*, welke tot het fabriceren van suiker hebben gediend en waarvan een monster is overgelegd, is bij resolutie des Ministers van Financien den heer provincialen directeur te kennen gegeven, dat het bovenvermeld artikel, voor zoo veel de toepassing van het tarief van regten aangaat, moet worden gerangschikt onder de goederen in het tarief niet bij name genoemd, op den invoer belast met *een per cent* der waarde, en vrij van regten op den uitvoer.

Ook heeft de Minister van Financien bepaald, dat het beroep van zaakwaarnemer onvereenigbaar is met dat van deurwaarder der directe belastingen. De Minister zegt dat dit bedrijf van zaakwaarnemer niet alleen den deurwaarders veelal belet zich op de behoorlijke waarneming hunner ambtspligten toe te leggen, maar het is ook niet overeen te brengen met hunne betrekking van deurwaarder, daar het ligt tot verkeerdheden leidt, en 's Rijks belangen in de waagschaal zou kunnen stellen. De provinciale directeurs der directe belastingen enz. zijn verzocht den controleurs aan te bevelen stiptelijk toe te zien op de naleving van dat voorschrift.

Z. M. heeft aan ds. *H. van der Leeuw*, pred. bij de Ned. Hervormde gemeente te Delft, op het daartoe door hem gedaan verzoek, verleend het eervol emeritaat, in te gaan met 1 januarij 1859.

Beroepen: tot predikant bij de Hervormde gemeente te Ransdorp en Schellingwoude (cl. Edam) de kandidaat *J. W. L. Molenkamp*, te Delft.

De *Delftsche Courant* meldt dat het door haar medegedeeld berigt der behouden terugkomst van mevrouw de wed. *Storm* onjuist en hoe dit berigt door eene dwaling ontstaan is. Uit een schrijven van mevrouw *Storm*, dezer dagen bij hare familiebetrekkingen ontvangen, blijkt dat zij van plan was veranderd en, althans gedurende dezen winter, nog te New-York zal verblijven. Zij houdt zich aldaar onledig met het uitgeven van een werk, bevattende eene beschrijving van hare reizen en beschouwingen over de ontwikkeling van industrie, handel en landbouw in Amerika, in verband tot de door haar voorgenomen kolonisatie in Tenessee. Omtrent den tijd harer terugkomst wordt niets gemeld.

— Heden stond voor het Provinciaal Geregtshof in Noordholland teregt *P. van der Wiele*, sjouwer, laatst woonachtig te Helder, beschuldigd van moedwilligen doodslag. De beschuldigde erkende het hem ten laste gelegde feit en gaf op, dat hij, na het ontvangen van een slag van den verslagene met de tros, in drift ontstoken, dezen een slag met een riem heeft gegeven, ten gevolge waarvan de verslagene in het water is gevallen. Het Hof heeft den beschuldigde, overeenkomstig het requisitoir van het Openbaar Ministerie, veroordeeld tot een jaar correctionele gevangenis.

— Dezer dagen zijn in het huis van arrest te Utrecht overgebragt de heer *v. H.* en zijne dochter uit het vorige huwelijk. Deze arrestatie schijnt in verband te staan met de opgraving van het lijk der laatste echtgenoot van den gearresteerde, voor een paar weken, op het kerkhof te Maarssen.

— Door den Minister van Oorlog is aan de maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk te Breda de leverantie opgedragen van 1700 katoenen hemden, 500 linnen handdoeken, 300 linnen voorschoten, 1400 gebreide katoenen slaapmutsen en 500 paar vetlederen muilen, zijnde deze voorwerpen bestemd voor de militaire hospitalen.

— Door den tegenwoordigen gunstigen toestand der Maas en Roer heerscht te Roermond eene sinds langen tijd ongekende drukte, door het lossen en laden van stoombooten en schepen, welke weder met volle lading op de Maas kunnen varen, terwijl de fabrieken, die slechts halve dagen konden werken, thans dag en nacht niet stil staan om van deze zoo onverwachte gelegenheid partij te trekken, welke men vreest dat misschien van al te korten duur zal zijn.

— Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje arriveerden heden morgen ten half acht ure per extratrein van Rotterdam te Arnhem en begaven zich onmiddellijk naar het Loo.

— In de ll. zaturdag te Arnhem gehouden zitting van den Gemeenteraad is door den Voorzitter herinnerd, dat bij de behandeling der begrooting is gewezen op de wenschelijkheid, dat het Velperplein niet langer gebezigd worde tot exercitieplaats voor het garnizoen, en dat toen aan den gemeente-architect is opgedragen om een onderzoek naar een ander geschikt exercitieveld in te stellen. Het rapport van dezen ambtenaar werd thans door hem medegedeeld. Volgens dat rapport zijn voor exercitieplaats zeer geschikt eenige gronden van het Burger-Weeshuis, gelegen tusschen de Rozendaalsche en de Klarendaalsche wegen, verkrijgbaar tegen 80 centen per vierkante el, van welke gronden echter slechts een gedeelte, ter grootte van 2 bunders, 1 roede en 25 ellen, tegen den prijs van *f* 16,100, te verhoogen met *f* 1127 voor onkosten, zou benoodigd zijn. Na eenige discussie over deze zaak, werd door den Voorzitter te kennen gegeven, dat, zijns inziens, deze zaak behoort te worden in verband gebragt met eene zeer wenschelijke uitbreiding van wegen in den omtrek der bedoelde gronden, waarover door het dagelijksch bestuur wordt gedacht, weshalve hij proponeerde de zaak ten fine van rapport aan Burgemeester en Wethouders te renvoijeren. Deze propositie werd goedgekeurd.

— De werkzaamheden aan het Noord-Willemskanaal te Assen worden thans wederom voortgezet. De graafwerken van gemeld kanaal zullen weldra zijn geëindigd.

— De waterhoogte te Arnhem was den 5 dezer 1,30 el en den 6 dezer 1,25 el.

De Rijnhoogte te Keulen was den 6 dezer 6 voet 9½ duim Rijnlandsch.

— Van wege het Fransche Gouvernement worden de te Besançon in de openbare boekerij bewaarde handschriften van den kardinaal *Granvelle* in druk uitgegeven, zoo ver zij Frankrijks geschiedenis betreffen. Het Belgische Gouvernement heeft aanzoek gedaan om van het overige van die bescheiden mededeeling te bekomen, en heeft dezer dagen van den Franschen Minister van buitenlandsche zaken een gunstig antwoord ontvangen, hoewel wegens een kortstondig beletsel aan dat verzoek niet dadelijk kon voldaan worden. De Koninklijke commissie voor Belgie's geschiedenis, welke door de Koninklijk-Belgische Akademie van wetenschappen, letteren en schoone kunsten uit haar midden is benoemd, heeft eenigen tijd geleden eenen deskundige, den heer *van Bruyssel*, naar Engeland gezonden om er in archieven en bibliotheken bescheiden op te sporen, die voor de geschiedenis van Belgie van belang zouden kunnen zijn. Hij heeft reeds eenige lijsten van zoodanige stukken, in particuliere boekerijen, in de archieven van het geregtshof van den Lord Kanselier en in het Britsch Museum bewaard wordende, overgezonden, alsmede afschriften van vele door prins *Willem I* van Oranje geschreven of ontvangen brieven, waarvan de originelen in het Britsch Museum voorhanden zijn. Deze afschriften zijn door de commissie ter beschikking van den heer *Gachard*, 's Rijks archivaris, gesteld, om te dienen tot vertijking der door hem uitgegeven *Briefwisseling van Willem den Zwijger*.

— Zr. Ms. Consul te Odessa heeft in een den 18 november jl. gedagteekend verslag het volgende medegedeeld betreffende den afgeloopen oogst van granen en zaden in Zuid-Rusland en den uitvoerhandel in de eerste tien maanden van dit jaar. In de gouvernementen Kiew en Podolie, die doorgaans de beste granen opleveren, is de oogst van tarwe en rogge in alle opzigten slecht uitgevallen; in verscheidene andere provincien liet hij alleen ten aanzien der qualiteit te wenschen; in Bessarabie hebben die gewassen ook geleden, doch niet zoo erg, in de omstreken van Odessa was de uitslag beter wat de quantiteit aangaat, maar liet de qualiteit veel te wenschen, terwijl de landstreken aan de Azowsche Zee minder dan eenen middelmatigen oogst hadden. Daarentegen is de oogst van haver, gerst en oliezaden overal overvloedig geweest, en de uitvoer van gerst en haver heeft dit jaar een ongemeen hoog bedrag bereikt. De uitvoer van tarwe en rogge is zeer gering geweest, daar de afzet op de markten van andere Landen, die Russische granen verbruiken, niet aanmoedigend was. Over het algemeen mag men aannemen dat de uitvoer van granen en zaden in den loop van dit jaar voor deze streken op verlies uitgeloopen is, en dat er alleen op de fijne wolsoorten winst is behaald. Sedert 1 januarij dezes jaars tot 31 october jongstl. heeft de totale uitvoer van de volgende artikelen bedragen: 796,622 tschetwert tarwe, 365,179 tschetw. maïs, 118,678 tschetw. rogge, 535,674 tschetw. gerst, 619,234 tschetw. haver, 22,752 tschetw. meel, 98,447 tschetw. lijnzaad, 212,886 pud talk, 41,850 pud huiden. Op den 18den november jl. was er te Odessa van de volgende artikelen, naar raming, in voorraad: 500,000 tschetw. tarwe, 45,000 tschetw. rogge, 180,000 tschetw. maïs, 50,000 tschetw. gerst, 135,000 tschetw. haver, 40,000 tschetw. lijnzaad. Op de gemelde dagteekening werden de prijzen van granen en zaden aldus genoteerd, franco aan boord, per last van 30 Ned. mudden: tarwe *f* 170 tot *f* 231 Nederl., rogge *f* 111 tot *f* 118, maïs *f* 138 tot *f* 145, gerst *f* 92 tot *f* 98, haver *f* 80 tot *f* 88, lijnzaad *f* 238 tot *f* 291. Talk kostte, franco aan boord, *f* 52 tot *f* 52.50 per honderd Nederl. ℔. De algemeene scheepvaartbeweging in de haven van Odessa in dit jaar wordt aangewezen door de volgende cijfers: van 1 januarij tot 31 october zijn binnengekomen 1165 en vertrokken 1069 zeil- en stoomschepen; zijnde er op 31 october nog beschikbaar en zonder lading 96 schepen. Verder behelst het rapport van den Consul van 18 november nog de volgende opgaven: De scheepvracht bedroeg 35 Engelsche shilling per ton talk, of *f* 33. 10 Nederl. geld per last van 30 Nederl. mudden rogge. Sedert den 1sten julij was de haven van Odessa slechts door één schip onder de Nederl. vlag bezocht. Daar er een vrij groot aantal schepen ter reede van Odessa was gekomen, kwam er meer leven in de handelszaken.

— Volgens berigt van Zr. Ms. Consul te Taganrog was de graanoogst in die streken minder dan middelmatig. In de gouvernementen van het binnenland was die oogst middelmatig. Daarentegen was de opbrengst van gerst, haver, kool- en lijnzaad overvloedig. De prijzen dezer artikelen waren: tarwe 5 tot 9 roebels; lijnzaad 8 tot 10 r.; koolzaad 3 tot 4 r.; gerst 3 r. 30 tot 4 r.; haver 2 r. 15 tot 3½ r. De vrachten hebben bedragen naar Engeland 42 sh. 6 tot 65 sh. per quarter, en naar Marseille 3½ tot 5½ francs per charge.

BURGERLIJKE STAND.

ROTTERDAM den 7 December.

OVERLEDEN: J. P. Kool, man van E. Penninkhoff, 23 j. — J. M. Mandos, d., 23 d. — G. Herrewijn, d., 1 j. — M. Barneveld, d., 3 j. — N. Genesis, z., 1 j. — C. van Balen, z., 2 d. — M. van der Borg, z., 2 j. — A. Verboom, d., 4 m. — G. Schuurmans, jm., 30 j. — C. Verdoorn, z., 2 j. — C. van der Heul, z., 1 j. — N. van Leeuwen, z., 4 d. — P. de Bruin, z., 2 d. — M. Oldenburg, d., 1 j. — J. van den Berg, z., 6 m. — A. Klouwens, z., 7 m. — J. Klouwens, z., 3 j.

BEVALLEN: C. Blonk, geb. Tappers, d. — M. E. van Boekhout, geb. Gloudemans, z. — M. M. van Loon, geb. Valkenburg, z. — D. van Klaveren, geb. Knegtmans, z. — C. van Rijn, geb. Vernes, z. — J. C. van der Bijl, geb. van Harten, d. — M. T. Krijzer, geb. Meng, z. — G. M. van Bergem, geb. Roelman, z. — K. Dekker, geb. van der Plas, d. — T. Dennes, geb. Steffens, d. — A. van Klaveren, geb. van Geldren, d. — M. Nuyten, geb. Beukers, d. — A. Nyman, geb. Haverhals, d. — N. van Sijn, geb. Voorips, d. — S. Brandenburg, geb. van Koten, z. — M. Tinbergen, geb. den Boer, z.

VERTREK der SPOORTREINEN.

WINTERDIENST.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rotterdam naar Amsterdam:	7.30, 11.40, 3.35, 6.30.
» » alleen tot 's Gravenhage:	9.45, 9.30.
» Amsterdam naar Rotterdam:	8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
» 's Gravenhage alleen naar Rotterdam:	8.20, 3.44.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam naar Antwerpen en Breda:	10.—, 2.45.
» Breda naar Rotterdam en Antwerpen:	6.50, 12.35, 5.29.
» Antwerpen naar Rotterdam en Breda:	7.45, 12.20;
alleen naar Breda en Moerdijk:	5.25.

237ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Derde Klasse, 2de Lijst: N.° 2469 en 4030 ieder *f* 400; n.° 4328 *f* 200 en 19662 *f* 100.

ZEETIJDINGEN.

Nederland.

ROTTERDAM 7 dec. Ingevolge berigt van Cowes, is het schip *Dina*, kapit. J. L. de Haan, van Java naar Amsterdam bestemd, in den morgen van 5 dezer van daar vertrokken, en was aldaar niets bekend van gespleten en gebroken masten van dezen bodem.

HELLEVOETSLUIS 7 dec. Vertrokken *Isla*, Rodger, *Curlew*, Wayth, *Jacoba*, Schultz, *Jupiter*, Klenow, en *Patriot*, White, alle vijf n. Newcastle; *James Goudie*, Nock, naar Engeland; *Geertruida Maria*, Mulder Drenth, n. Sunderland en King George's Sound; *Fop Smit*, L. Hoefman, n. Brouwershaven, en *Levant* (st.) naar Havre; de wind O. N. O.

BRIELLE 7 dec. (N. O.—O. ten N.) Gearriveerd *Prins van Oranje* (st.) v. Duinkerken. — Vertrokken *Leo* (st.) naar Londen; *Brother's Success*, Hobart, naar Rochester; *Gleaner*, Cole, naar Blyth; *Kate*, Banks, naar Newhaven, en *Eagle*, Garwood, naar Ipswich.

MAASSLUIS 7 december. De schepen *Eliza*, *Berendina Huges*, *Fifteen*, *Anna Metta*, *Casper*, *Irene*, *Spy*, *Elsina* en *Stella* zijn gisteren wel in zee gekomen. — Heden vertrokken *Stockton Packet*, Thompson, naar Middlesbro'; de wind O.

BROUWERSHAVEN 7 dec. Gearriveerd *Jacoba Helena*, Swart, van Hellevoetsluis, per *Kinderdijk*. — Bij Scharendijke geankerd *Hugo Grotius*, A. K. Zweede, van Cheribon en Batavia n. Rott.; is later op de reede ten anker gekomen. — Vertrokken *Cornelia*, de Vries, naar Hellevoetsluis; de wind O.

ZIERIKZEE 5 dec. Gearriveerd *Clemens*, Persoons, v. Newcastle. — Vertrokken *de Burger*, Bartelse, n. Lissabon.

TEXEL 6 dec. (N.—O.) Gearriveerd *Canton*, J. Thomkins, v. Savannah; *Citizen* (st.) van Londen, en *Chelone*, C. Ulleberg, van Nerva. — Vertr. *Eendragt*, C. Kaspersma, en *Seppe Visser*, van Kempema, beiden naar Londen; *Edgar*, E. Mc. Kay, n. Newcastle; *Graaf van Rechteren* (st.) naar Hull, en *Hanna Christensen*, J. Wathne, naar Christiania.

TEXEL 7 december. (Z. O.) Gearriveerd *Justina*, Schuldt, van Malaga. — Vertr. *Stad Leyden*, Dekker, naar Singapore; *Hermanus Izaak*, Braunstahl, naar de Kaap de Goede Hoop; *Plata*, Koch, n. Suriname; *Clio*, Roskamp, en *Bürgermeister Stüve*, Hinrichs, beiden naar Konstantinopel; *Wilhelmina & Henriette*, de Boer, naar Napels, en *Catharina Hofland*, Hazewinkel, naar Liverpool.

VLISSINGEN 6 dec. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Eolo*, Scalia, van Odessa; *Christine*, Krohn, van Berdianski; *Speed*, Holm, van Girgenti; *Alcida Antonia*, Visser, van Kroonstad, en *Zeemeeuw*, Sikkema, van Riga, laatst van Brouwershaven; — voor Gent *Jantina Kobina*, de Jonge, van Riga. — Het schip *Lavinia*, kapit. Graham, met zwavel van Terranova naar Antwerpen, is alhier binnengekomen en lost de lading.

Buitenland.

Aangekomen:

SIMONSBAAI vóór 10 oct. *Estafette*, Rietveld, Algoabaai.

BUENOS-AYRES 3 oct. *Efina Kuiper*, Heikema, Rosario; — 8 oct. *Abeona*, van der Valk, Rotterdam.

MONTE-VIDEO 17 oct. *Ommelanden*, Wieringa, Hamburg.

MATANZAS 11 nov. *Malvina*, de Jonge, Rotterdam.

KONSTANTINOPEL 23 nov. *Willem Cornelis*, Konter, Galatz (is naar Amsterdam vertrokken); *St. Vitus*, Middel, Galatz (heeft 24 dito de reis naar Falmouth voortgezet).

LIVERPOOL 4 dec. *Zeemeeuw*, Zwaal, Rio-Grande.

LANCASTER 4 dec. *Annegina*, Jonker, Livorno.

Bij WIGHT vóór 5 dec. *Itzstein & Welcker*, Bosse, Rotterdam naar New-York; alles wel aan boord.

DEAL 6 dec. *Hendrika Alberdina*, Pruim, Newcastle n. Cadix.
LONDEN 6 dec. *Grietje*, Hes, Dantzig.
GRAVESEND 5 dec. *Eppo Hendrik*, Schut, Philadelphia.
HULL 4 december *Annegiena*, van der Woude, Nerva; *Johanna Catharina*, Kuen, St. Petersburg.
SUNDERLAND 3 dec. *Ann Proud*, Forcer, Amsterdam; — 5 dito *Rob Roy*, Robson, Dordrecht.
SHIELDS 4 dec. *Meg Lee*, Brown, Schiedam; *Anna & Helena*, Don, Dordrecht; *Alberdina*, Lever, Hull; — 5 dito *Samuel Spyvee*, M'Kenzie, Nieuwe Diep; *Celeritas*, Ohlsen, Delfzijl.

Vertrokken:

ST. THOMAS 9 nov. *Cassandra*, Heim, Arecibo.
NANTES 2 december *Klazina*, de Jonge, Londen; *Hilke*, Wey, Liverpool.
DUINKERKEN 4 dec. *Aurore*, Conet, Amsterdam.
NORDEN 27 nov. *Adriana*, Rozema, Oostzee.
BREMERHAVEN 2 dec. *Vier Gebrüder*, Dierks, Amsterdam.
MEMEL 1 dec. *Jonge Herman*, Boiten, de Jahde.

Uitgeklaard:

BOSTON (E.) 30 nov. *Libra*, Wagenaar, Stockton.
NEWCASTLE 4 december *Anna*, Hoetjer, Barcelona; *Egbertus*, Schrik, den Helder; *Mina*, Dijk, Alicante; *Lammina Elizabeth*, Gersen, Batavia en Onrust.

In lading:

NEW-YORK 20 novemb. *Native*, Trask, Amsterdam; *Wabamo*, Doty, Rotterdam.

SHIELDS 5 dec. De *Nathaniel*, kapit. Barnsley, van Rotterdam n. Newcastle, op het Herdsand gestrand, is gisteren af- en alhier in de haven gebragt.

Gepraaid:

Door kapitein J. W. de Groot, van Ystad te Hellevoetsluis binnen: Den 5 december, op 53 gr. 5 min. NB. en 2 gr. 55 min. OL., het Ned. kofschip *Fennechina Hendrika*, kapit. Groenewold, van St. Petersburg naar Londen; alles wel aan boord.

CARGALIJSTEN.

Rotterdam.

SAMARANG, Hugo Grotius, A. K. Zwede. — 5452 pic. Koffij, 5001 pic. Suiker, 630 pic. Thee, 79 pic. Indigo, 450 pic. Tin en 125 pic. Rotting, NHM.
NEW-YORK, Hendrika Bartina, J. F. Koster. — 41,000 stuks Duigen, Gebr. Nottebohm.
ST. PETERSBURG, Dina Immechiena, J. de Jong. — 930 tsw. Rogge en 260 Matten, M. en R. de Monchy.

Dordrecht.

GIRGENTI, Salus, J. Murray. — 5120 cantaren Ruwe Zwavel, D. Schotman Ds.
DUBLIN, Reveresco, J. Johnston. — 100 ton Soda en 30 v. Bleekpoeder, D. Schotman Ds.

Amsterdam.

NICKERIE, Haren, Boer. — 218 s. Suiker, 15 s. Koffij en 2 b. Katoen, Charhon en Zn.; 8 b. Koffij, 14 b. Cacao en 5 b. Katoen, Order.
CURAÇAO, Elisabeth, Zeven. — 18 v. Oranjeschillen en 28 s. Koffij, J. J. van der Meulen Jr.; 3687 stukk. Geelhout en 149 s. Divi Divi, Order.
LIVORNO, Alphard, Roelfsema. — 3969 Marmeren Vliesen, 14 v. droog Bloed, 1 v. Borax, 343 b. Jeneverbessen, 72 v. Potasch en 21 v. Puimsteen, Order.
PETERSBURG, Elisabeth Lollina, Karst. — 76/1 en 10/2 bond. Hennep, Wed. J. d'Arripe en Co.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam.

BATAVIA en SAMARANG, het Ned. Barkschip *Joan*, gezagvoerder *C. La Seur*, met uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co.*, of bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer*, alhier, en *de Coningh en Co.*, te Amsterdam.
BELFAST, het Nederl. Kofschip *Industrie*, kapit. *H. P. H. Puister*, om binnen veertien dagen te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*
GIBRALTAR, het Nederl. Schip *Dankbaarheid*, kapit. *A. Kosterd.* Adres bij *Seeuwen en Co.*
LIVORNO, het Nederlandsch Kofschip *Alberdina*, kapitein *E. J. Deddes.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*
MALTHA en PALERMO, het Nederl. Schip *Pomona*, kapitein *C. v. d. Sloot.* Adres bij *Seeuwen en Co.*
VALPARAISO, het extra snelzeilend Mecklenburger Barkschip *Ernte*, kapitein *H. Ohlrich.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen.

LISSABON, het Ned. Hoekerschip *de Jonge Wouter*, kapitein *M. Kwakkelstein.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

WISSELKOERS.

ROTTERDAM den 7 December.

Londen	3/m.	f 11.62½
	2/m.	- 11.65
	1/m.	- — —
	kort	- 11.75
Parijs	3/m.	- 55⅞
	2/m.	- 55⅞
	1/m.	-
	kort	- 56⅛
Nord	2/m.	- 55⅞
	kort	- 55⅞
	3/m.	- 34⅞
Hamburg	3/m.	f 34⅞
	2/m.	- 34⅞
	kort	- 35⅛
St. Petersb.	2/m.	-170
Frankf. a/M	6/w.	- 99½
Augsburg	6/w.	- 35½
Weenen	6/w.	112½
Triest	6/w.	-112½
Livorno	2/m.	- 39½
Genua	2/m.	- 45½
Napels	2/m.	- 80½
Antwerpen,	kort	1¼ pc. V
Disconto		3½ en 4 pc.

AMSTERDAM den 7 December.

Hamburg	2 m.	34⅞	geld.
Idem	zigt	35⅛	»
Londen	2 m.	11.67½	»
Idem	zigt	11.75	»
Londen	3 m.	— —	geld.
Lissabon	3 »	41	»
Porto	3 »	41	»
Petersburg	3 »	17½	»

BEURSBERIGTEN.

MADRID den 6 December.

Spanje 1½ pc. 31. 25; dito 3 pc. 43. 30.

PARIJS den 7 December.

Frankrijk 3 pc. 72. 75. Spanje 1½ pc. 30½. dito Binnenl 3 pc. 42½.

LONDEN den 7 December.

De Geconsolideerden 3 pc. 97¾ a 98. Spanje 1½ pc. 30¾ a 31¼, dito Buitenl. 3 pc. 47 a ½, dito Cert. 6½ a ¾, dito Amort. 10 a 11. Ecuador 1 pc. 16½ a 17½. Venezuela 4½ pc. 42½ a ¾, dito Uitgest. 15½ a 16. Illinois Shares 71 a 72, dito Bonds 79½ a 80½.

WEENEN den 7 December.

Nationale Metalliek 5 pc. 85¾, dito Metalliek 5 pc. 85½. Wissel Londen f 102.

ANTWERPEN den 7 December.

Spanje 1½ pc. 29¾, dito Binnenl. 3 pc. 42. Metalliek 5 pc. 82½, dito Nationale 5 pc. 82¾.

ROTTERDAM den 7 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	64⅛		
» » »	3	»	75⅞		
» » »	4	»	98	98⅛	98
BELGIE, Oblig. bij *Rothschild*	2½	»	53½		
SPANJE, Oblig. 3 nu	1½	»	30½		
» Binnenlandsche a 6/m.	3	»	41⅞	41⅞	
» Amortis. Schuld			10⅞	10⅛	10⅞
PORTUGAL, Obl. te Londen 1856/57	3	»	45⅞	45⅞	45⅞
RUSLAND, Cert. bij *Stieglitz*, 1855	5	»	102½	102⅞	102½
» Spoorw. Aand. volgef.	f		245		
OOSTENRIJK, Metalliek	2½	»	39⅛		
» Oude	5	»	78		
» Nieuwe Rente Amst.	5	»	87½	87⅛	87⅛
» Nationale	5	»	78⅞	78⅛	78⅛
» Prioriteits-Aand.	f		117		
ECUADOR, Landwarrants			4½		

De stemming voor Spaansche en Portugesche fondsen was op nieuw gunstig. Oostenrijksche werden weer iets lager afgegeven.

Laatste prijzen ten 3 ure: Spanje, Binnenl. 3 pc. 41⅞. Portugal, 1856/57, 3 pc., 45⅞. Oostenrijk Metalliek 2½ pc., 39½, dito Nation. 5 pc., 78½.

AMSTERDAM den 7 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	64½	64⅛	64⅛
» dito dito	3	»	75⅛	75½	
» dito dito	4	»	97⅞	98	97⅞
» Amort.-Syndicaat	3½	»	92½	92½	
» Handel-Maatschappij	4½	»	141⅞		
» O. I. Leening	4	»			
» Aand. Holl.-Spoorweg					
» Rijn-Spoorweg	4½	»	101⅛		
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE, Cert. bij *Rothschild*	2½	»	53½		
FRANKR., Certificaten	3	»			
SPANJE, Buitenlandsche	1½	»	30½	30⅛	30½
» dito	3	»			
» Binnenl. a f 6000	3	»	41⅞	41⅞	41⅞
» Amortisable Schuld					
» Bewijzen van Coupons			6⅛		
PORTUG., Oblig.	3	pCt.	47⅛		
» dito 1856/57	3	»	45⅞		
» dito Uitg.			29⅞	29⅞	
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	106½		
» dito dito 1828/29	5	»	104		
» Cert. dito 1831/33	5	»	91⅞	91⅞	
» dito dito 1840	4	»	86½		
» dito bij *Stieglitz*	4	»			
» dito » dito Nieuwe	5	»			
» dito » dito 1855 dito	5	»	102⅞	102½	102½
» dito te Londen	4½	»	99		
» dito van Assign.	6	»	66½	66⅞	66⅞
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, fl. 500		f	157	157½	
» Obligatien	4	pCt.	82		
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.*	5	»			
» dito dito	4	»			
» dito Metall. Oude	5	»	78	78⅛	78
» d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87	87½	
» dito Nation. Metalliek	5	»	78⅞	78⅛	
» dito Metalliek	2½	»	39⅛	39⅛	39½
» Weener Aand. fl. 250	4	» f	336		
BRAZILIE, 1824, £ 100	5	»	99⅞		
EQUADOR, £ 100	1	»	16⅞		
» Onbepaalde	1	»	16½		
VENEZ., Oblig.	5	»	40½		
» Uitgest.	2½	»	15		
GRENADA, Oblig.	3⅞	»	20⅛	20⅛	20½
» Uitgestelde			5⅞		
MEXICO, Oblig.	3	»	18⅛	18⅞	
» dito, Onbepaalde	3	»			
ILLINOIS	7	»			

Handel-Maatschappij 141⅞ cont. Rusland, Spoorweg Aand., 5 pc., 80 a 80½; dito volgef., f 241½ a f 245. Weener Bankactien f 1110; dito Aand., fl. 250, 1839, f 393 a f 394. Sardinie, 5 pc., 90½. Illinois, Spoorweg Aand., 77. Pruiss. Aand. 1854, 3½ pc., 208.

Beleening 3½ pc. Prolongatie 3½ pc. Disconto 3½ pc.

Binnenlandsche fondsen waren heden flaauw gestemd. Van buitenlandsche waren Russ. en Spaansche prijshoudend, maar Oostenrijksche iets lager.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 64⅛. Spanje, 1½ pc., 30½; dito Binnenl., 3 pc., 41⅞. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 78; dito Nationale, 5 pc., 78⅞ a ⅛.

PRIJZEN DER BUITENL. COUPONS en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 6 December.

Metalliek	f 29. 95.	Spaansche Piast.	f — —
Nat. Met. Coup.	- —. —.	Hamb. Russen	- 34½.
Napelsche	- —. —.	Russ. in Zilv. R.	- 34½.
Div. Eng. in £	- 11. 67½.	Poolsche in fl.	- 27.
Eng. Russen	- 11. 67½.	Coup. Port. 1 Jan. 1843 - per £ 2.	- —
Fransche	- 55½.	Papier Roeb.	- —
Belgische	- 55⅞	Dollars	- —
Pruissische	- 34⅞.		

SPECIEKOERS.

AMSTERDAM den 6 December.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten	f — —	a f — —
Oude Gerande dito	- 5.50	» - 5.60
Tien Gulden Stukken	- 9.65	» - 9.75
Wigtig Engelsche Sovereigns	- 11.65	» - 11.75
» Pistolen	- 9.50	» - 9.60
Nieuwe Louis d'Or	- — —	» - — —
Stukken van 20 Francs	- 9.25	» - 9.35
Baren Goud en Specie a f 1442.60 per N. ℔ fijn	- 10	a f 11 pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels	- — —	a f —.—
» Baren 1000/1000 a 950	- — —	» - —.—
Zilver van 900 a 300	-104.20	» -105.—

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaar-Piasters	- 2.55	» - 2.60
Fransche Kroonen	- 2.70	» - 2.75
Stukken van 5 Francs	- 2.33	» - 2.36
Brabantsche Kroonen	- 2 65	» - 2.70
Pruissische Daalders	- 1 74	» - 1.77

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM den 7 December.

BOTER. Heden zijn de prijzen geweest 1ste kwal. f 48, 2de dito f 44 en 3de dito f 40.

SCHIEDAM den 7 December.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 143 ℔ Petersburg f 167 6/w. Gerst. 131 ℔ Zweedsche f 171 cont., f 173 6/w.

MOUTWIJN	per Ned. vat zonder fust	f 13. 25	zonder de belasting.
JENEVER	» » » »	» - 18. 75	
AMST. PROEF	» » » »	» - 20. —	
SPOELING per Ketel		- 1. 80.	

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM den 7 December.

TABAK. Heden werden afgedaan 40 v. Virginie per *Regina*, 35 v. dito, 30 v. dito en 25 v. dito per *Johanne Wilhelmine.*

AMSTERDAM den 7 December.

TIN. Van Banca werd heden 1 ceel tot f 74 gedaan.

LONDEN den 6 December.

GRAANMARKT. Binnenlandsche Tarwe vond slechts moeijelijk koopers, daar de qualiteit niet mooi was; voor buitenlandsche was beperkte vraag bij schier onveranderde prijzen. Meel lager in prijs en met trage koopers. Gerst van goede kwaliteit was gezocht, doch in mindere ging weinig om. Zoowel Erwten als Boonen werden lager afgegeven. Eene redelijke hoeveelheid Haver werd tot 6 d. a 1/ per quarter lager verkocht. In Lijnzaad was veel handel, alsook in Raapzaad. — Van den 29sten ll. tot den 4 dezer werden ingevoerd 4202 q. binnenl. en 20,027 q. buitenl. Tarwe, 3693 q. binnenl. en 27.699 q. buitenl. Gerst, 10,203 q. binnenl. en 34,069 q. buitenl. Haver en 2587 z. binnenl. en 1769 z. buitenl. Meel.

VEEMARKT. Van het Vasteland werden gedurende de vorige week ingevoerd 759 Runderen, 164 Kalveren, 4655 Schapen en 2 Varkens. Ter markt waren heden 4150 Runderen, 108 Kalveren, 16,800 Schapen en 350 Varkens. De handel was levendig en Runderen en Schapen werden hooger betaald, terwijl Kalveren vorige prijzen golden en Varkens lager werden verkocht.

LIVERPOOL den 6 December.

KATOEN vast maar onveranderd. Er zijn heden 7000 b. afgedaan.

ANTWERPEN den 6 December.

KOFFIJ. Wij vernemen den verkoop van 15 b. Domingo voor uitvoer en 145 b. voor cons. — GRANEN. De prijzen zijn gesouteneerd en de markt onveranderd. — Van CACAO zijn 50 b. Guyaquil tot vasten prijs verkocht.

HAVRE den 4 December.

KATOEN. De week sluit met eene kalme markt en de prijzen zijn lager. De omzet bedroeg heden 800 balen. — Van HUIDEN zijn afgedaan 700 st. gedr. Buenos-Ayres tot fr. 115 en 500 st. gez. Rio Grande tot fr. 67. 50. — RIJST. Voor Carolina is zeer veel vraag en heden zijn weder 80 tiersjes verkocht tot fr. 28. 50. WOL. Circa 50 b. Buenos-Ayres bedongen fr. 2. — GOM ELASTIEK, Wij vernemen den verkoop van 13/m. kil. Afrikaansche tot fr. 1. — VERWHOUT. 100 t. Haïti Campêche vonden nemers op levering tot fr. 5. 62½.

AVIGNON den 4 December.

MEEKRAPPEN. De prijzen der Wortels zijn gerezen. Men betaalde dezer dagen fr. 39 voor rosé en fr. 42 a 43 voor palud 18 maanden. Gemalen houdt men: SFFF rosé fr. 49 a 50, 9 maanden fr. 51 a 52, SFFF palud fr. 54 a 55.

RIO JANEIRO den 9 November.

KOFFIJ. Men betaalde voor partijen voor het Kanaal 4560 4700 rs. en voor good first 4600 a 4800 rs. De uitvoer in Octobe bedroeg 144,653 b., waarvan 66,560 voor Europa. In de laats acht dagen zijn verscheept 74,838 b., waarvan 37,920 naar Europ De voorraad is tot 50/m. b. verminderd.

NEW-ORLEANS den 22 November.

KATOEN. Handel zeer levendig en prijzen ⅛ c. hooger. Midd noteert men 11⅞. Aanvoer in de verschillende havens 135/m. tegen 65/m. in 1857. Uitvoer naar Engeland 62/m. b. tegen 34/m in 1857. De voorraad was in 1857 groot 237/m. b. en op dit ooge blik 530/m. b.

BAHIA den 13 November.

SUIKER noteert men 2600 rs. — KOFFIJ 4200 rs. — TABAK o veranderd. — HUIDEN 260 rs. — CACAO 4200 rs. — VRACHT 25/ naar het Kanaal.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 71 jare mijne geliefde Zuster MARIA CATHARINA KOLF

Rotterdam
2 *December* 1858. J. VAN SANTEN KOLFF.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onz veelgeliefde Zoon GERRIT, in den ouderdom va 30 jaren.

Rotterdam D. A. SCHUURMANS.
3 *December* 1858. C. SCHUURMANS, RIPPING.

Het heeft den Heer der Heeren behaagd ons eenig lieve Kindje van ons weg te nemen, in den ouderdo van bijna 3 jaren.

Rotterdam JAN BARNEVELD, *Jz.*
den 6 *December* 1858. M. BARNEVELD, HOLLANDER.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving, zoow binnen als buiten deze Stad.

ALE. ALE. ALE.

Tot verminderde prijzen uit de beroemd Brouwerij van de Heeren ***W.m Younger & Co.*** te Edinburgh.

JAMES GIBSON,
eenig Agent voor Nederland.

Goedkoop en Heilzaam Middel.

Vele guldens worden zeer dikwijls met weinig vruch besteed aan Krap- of Jichtvries, Jicht-, Neteldoek of andere dure zaken, die echter niets baten. Een koste loos, zeer eenvoudig en nuttig Verwarmings-Midde bestaat thans in de ***ABSHAUBBIN'S*** of **ANTI-RHUMATISCHE WATTEN.** Een mijner Verbruiker bragt mij op het denkbeeld, haar kosteloos als Voor behoedmiddel te gebruiken en bekend te maken; als zoodanig voert men deze Watten tusschen eenen dunnen doek, donkere stof, die niet behoeft gewasschen te worden, en draagt er een Borstrok, Gezondheid of Onderbroek van. De geringste Baai, welke men koopen kan, zoude welligt de kosten daarvan nog te boven gaan, om niet meer van nog veel duurdere zaken te spreken; zoodat men zich kosteloos kan verwarmen en goedkoop vrijwaren. Daar dit slechts hoofdzakelijk tot Voorbehoedmiddel voor vatbare gestellen dient en niet genoegzaam is om den ernstig aangedanen Lijder te genezen, zoo zeker is het toch ook, dat men des te spoediger door het gebruik van diegene, welke op de naakte huid worden aangebragt, genezen wordt; omdat op die wijze het indringen der buitenlucht geheel belet wordt en de vatbaarheid daardoor wordt ontnomen. Deze gebruiks-aanwijzing is niet op de Geleibiljetten omschreven, om reden dit eerst in 't kort door een' mijner Cliënten, die ze als zoodanig met goed succes appliceerde, is opgegeven.

Prijs per Blad 25 Cents, verkrijgbaar aan het Hoofd-Depôt bij A. BREETVELT *Az.*, die, tot waarborg der echtheid, uitsluitend de Geleibiljetten teekent.

Verdere Depôts:

J. H. Keller, Westewagenstraat, Rotterdam.	Mej. de Wed. *W. Kuypers*, Veghel.
A. Reynardt, Hoogstraat, bij de Oostpoort, Rotterdam.	De Erven *A. Witlox*, Waalwijk.
A. Dekkers, Ravesteyn.	Mej. de Wed. *M. v. d. Biggelaar*, Rozendaal.
Mej. de Wed. *A. A. Knikknie en Zoon*, Schijndel.	*A. Bok*, Steenbergen.
W. van Asten, Helmond.	*J. C. Delvoye*, Vlissingen.
M. Sweep, Breda.	*D. Riemens*, Zaamslag.
M. Smeur, Bergen op Zoom.	*G. W. Houtzager*, Terneuzen.
Mej. *van Ravensteyn Donkers*, 's Bosch.	*J. A. Goedhals*, Middelburg.
J. Vogelpoel, fils, 's Bosch.	*D. Hildernisse*, Vlasmarkt, Goes.
Mej. *J. H. de Jong*, Oosterhout.	*J. W. Verbeek Vrolijk*, Axel.
Mej. *C. H. v. d. Knikker*, Tilburg.	*J. G. A. Thompson*, Sas van Gent.
J. B. Branderhorst, Veen (bij Heusden).	*J. Smits*, Zierikzee.
L. Loozen, Klundert.	*G. Aling*, Brouwershaven.
Anth. Hornman, Loon op Zand.	*Th. Annaert*, Hulst.
S. de Heer, Heusden.	*W. Visscher*, Kruiningen.
Mej. de Wed. *T. Mennen*, Eindhoven.	*J. Haringman*, Koltjnsplaat.
J. A. Walter, Grave.	*B. de Die*, Oostburg.
G. Muller, Boxmeer.	*H. J. Ravezdevos*, Sluis.
	P. Overbeeke, Breskens.
	A. J. Bronswijk, Schoondijke.
	F. Bevin van de Putten, IJzendijke.

En meer bekende Depôts in andere Plaatsen.

*** Bij *J. STEENMEIJER* is uitgegeven en alom verkrijgbaar:

„***DE DAGERAAD***" **EN DE STAAT EN HET VOLK**, door ***Hector***, *nunquam non paratus.* 25 *Cents.*

P. J. Kikkert. **WAT ZAL LANGER DUREN HET WATER OF HET VUUR?** Industriële Vergelijking tusschen de steden Vlaardingen en Schiedam. 25 *Cents.*

KAN DE WEDERINVOERING DER GILDEN NUTTIG ZIJN VOOR DE VOLKS-WELVAART? een Boekje voor Nederland en vooral voor de Ambachtslieden op haren Bodem. 15 *Cents.*

RONGE **TE AMSTERDAM.** Dichtstuk. 15 *Cents.*

ZOU HET WAAR ZIJN? of de Nieuwe Bijbel van *Ch. Thom. Mohrman*, ontmaskerd door een Protestant. 10 *Cents.*

HET ADRES VAN *F. KUNST* TE AMSTERDAM AAN DE ALG. SYNODE. Kritisch onderzocht door een Protestant. 10 *Cents.*

Te ROTTERDAM, bij
ARRENBERG & VAN REYN.